

ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM

TALIANSKY JAZYK

(Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia)

PRÍLOHA ISCED 1

BRATISLAVA 2011

Obsah

1.	Úvod.....	3
2.	Špecifiká vyučovania cudzích jazykov v primárnom vzdelávaní.....	3
3.	Ciele vyučovania cudzích jazykov v ISCED 1	4
4.	Všeobecné kompetencie.....	5
5.	Komunikačné jazykové kompetencie	5
6.	Komunikačné jazykové činnosti a stratégie.....	6
7.	Prehľad spôsobilostí a funkcií jazyka pre úroveň A1 až B2.....	7
8.	Obsahový štandard.....	10
9.	Témy pre komunikačnú úroveň A1.1+.....	19
10.	Postup pri rozvíjaní komunikačných jazykových kompetencií	20
11.	Hodnotenie.....	20
	Použitá literatúra	22

1. Úvod

Príloha *Štátneho vzdelávacieho programu* pre ISCED 1, jazyk a komunikácia, taliansky jazyk zahŕňa obsahový a výkonový štandard z talianskeho jazyka, ktorý má slúžiť ako podklad na vypracovanie školského vzdelávacieho programu pre príslušný vyučovací predmet a stupeň vzdelávania. Predmet povinný cudzí jazyk je podľa schválenej *Koncepcie vyučovania cudzích jazykov v základných a stredných školách* odporúčaný pre žiakov tretích a štvrtých ročníkov ZŠ.

Žiaci primárneho vzdelávania majú na konci štvrtého ročníka ZŠ dosiahnuť komunikačnú úroveň **A1.1** +, podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (referenčný rámec). Kompletnú úroveň A1 podľa referenčného rámca majú dosiahnuť žiaci po skončení piateho ročníka ZŠ. Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka. Charakteristika úrovne A1 podľa referenčného rámca je nasledujúca:

Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a frázy dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, 2006, s. 26).

2. Špecifiká vyučovania cudzích jazykov v primárnom vzdelávaní

Dôležitou úlohou primárneho vzdelávania v oblasti cudzích jazykov je podpora rozvoja osobnosti dieťaťa. Vytvárajú sa základy pre ďalšie vzdelávanie, rozvíja sa schopnosť žiakov porozumieť vlastnej a cudzej kultúre. Osvojenie si cudzieho jazyka má veľký význam. Prostredníctvom cudzieho jazyka sa žiaci oboznámia so zvyklosťami, spôsobom správania sa ľudí v rôznych krajinách. Znalosti cudzích jazykov vytvárajú podmienky pre nezaujatú otvorenosť pre svet.

Výhodiskom pre výber vyučovacích metód je skutočnosť, že žiaci mladšieho školského veku nadobúdajú komunikačné kompetencie špecifickými formami učenia sa. Základný princíp vyučovania cudzích jazykov v primárnom vzdelávaní spočíva v podpore radosti žiakov z učenia sa cudzieho jazyka, využívaní vysokej miery zvedavosti detí, ich túžby skúmať a objavovať. Pri výučbe cudzieho jazyka je dôležité rešpektovať možnosti a schopnosti detí. Predovšetkým je potrebné upriamiť pozornosť na stav a úroveň vývinu poznávacích schopností a osobnostných charakteristík detí v mladšom školskom veku. Je nevyhnutné zabezpečiť podmienky vyučovania cudzieho jazyka tak, aby sa u žiakov podporovala a rozvíjala:

- motivácia – učenie sa, získavanie a osvojovanie nových poznatkov a informácií, aktívna spolupráca na činnostiach v triede, tvorivosť, flexibilita,
- záujmy – záujem o školu, o učenie, o predmet cudzí jazyk a ostatné vyučovacie predmety,
- osobnostné vlastnosti a prejavy – zodpovednosť, kooperatívnosť, empatia, vôľové a sebaregulačné vlastnosti, emocionálna stabilita, rozvíjanie sebavedomia a pozitívnych postojov,

- všeobecné rozumové schopnosti – rozvoj foriem myslenia (názorné, logické, abstraktné, kritické), posilňovanie psychických funkcií (*vnímanie* prostredníctvom rôznych zmyslov, *zámerná pozornosť*, vizuálna, auditívna, kinestetická *pamäť, reč*).

Proces učenia sa cudzieho jazyka u žiakov v primárnom vzdelávaní sa opiera o činnosť žiakov a ich zmyslové vnímanie, ktoré sú základom pre pamäťové a verbálne učenie sa. Zapájanie viacerých zmyslových vnemov pri osvojovaní si učiva podporuje kvalitnejší proces zapamätávania a dlhodobejšie uchovanie vedomostí a zručností. Učenie má názorno-činnostný charakter a využíva názorné učebné pomôcky s možnosťou variabilných aktivít. Nasledujúce metodicko-didaktické princípy majú význam pre efektívne vyučovanie cudzieho jazyka na prvom stupni základnej školy:

- vyučovanie orientované na žiaka,
- činnostný charakter vyučovania,
- rešpektovanie individuálnych osobitostí žiakov,
- pozitívna motivácia,
- názornosť a primeranosť veku,
- časté striedanie organizačných foriem práce v rámci vyučovacej hodiny,
- systematické opakovanie,
- tolerovanie chyby ako prirodzenej súčasť učenia sa jazyka,
- rozvíjanie komunikačnej kompetencie ako produktu vyučovania, nie domácej prípravy.

3. Ciele vyučovania cudzích jazykov v ISCED 1

Všeobecné ciele

- vzbudiť záujem o cudzie jazyky,
- vytvoriť základ pre ďalšie jazykové vzdelávanie,
- rozvíjať komunikačné kompetencie žiakov v materinskom a cudzom jazyku,
- podporovať všestranný rozvoj žiakov: kognitívny (trénovať schopnosť žiakov vnímať a pamätať si, systematicky trénovať rečové funkcie receptívnym a produktívnym spôsobom), sociálny, emocionálny, osobnostný,
- rozvíjať interkultúrnu kompetenciu,
- rozvíjať všetky jazykové funkcie: počúvanie s porozumením, rozprávanie; postupne zaraďovať čítanie s porozumením a písanie,
- využívať medzipredmetové vzťahy.

Sociálne ciele

- akceptovať seba ako súčasť skupiny,
- uplatniť vzájomnú ohľaduplnosť,
- zmysluplne spolupracovať s partnerom,
- akceptovať spolupatričnosť k skupine,
- vedome predĺžiť fázy sústredenia a práce,
- pomáhať iným, povzbudiť ich,
- rozpoznať a prijať spoločnú zodpovednosť,
- akceptovať rozhodnutie väčšiny,

- vedieť sa prispôbiť a presadiť,
- požičať niečo, poprosiť o niečo,
- ospravedlniť sa,
- rozpoznať a akceptovať chyby,
- naučiť sa zniesť prehry,
- prevziať zodpovednosť za seba.

4. Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk. Zahŕňajú široké spektrum kompetencií, ktoré sa týkajú napríklad sebauvedomenia, procesu učenia sa a pod., a sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak na úrovni A1.1+ si rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

- osvojiť si efektívne stratégie učenia, ktoré vedú k pochopeniu potreby vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- sústrediť sa na prijímanie informácií,
- používať získané vedomosti a kompetencie.

5. Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie umožňujú žiakom konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.

Žiak, ktorý dosiahne úroveň A 1.1+ :

- používa známe každodenné výrazy, najzákladnejšie slovné spojenia a jednoduché vety a rozumie im,
- dokáže predstaviť seba a iných,
- dokáže porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne,
- dokáže jednoducho opísať seba, svoju rodinu a kamarátov,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom s využívaním prevažne verbálnych, ale aj neverbálnych komunikačných prostriedkov v kontexte každodennej komunikácie a vyjadrenia svojich osobných záujmov.

Jazyková kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1+:

- používa iba najzákladnejší rozsah jednoduchých slov a výrazov týkajúcich sa jeho osoby a záujmov,
- má základný repertoár slovnej zásoby: izolovaných slov a slovných spojení,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučenej slovnej zásoby,
- dokáže odpísať známe slová, krátke slovné spojenia a vety,
- dokáže vyhláskovať svoje meno, adresu.

Sociolingválna kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1 + dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú komunikáciu,
- pozdraviť sa a rozlúčiť sa, predstaviť sa a poďakovať sa, atď.

Pragmatická kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1+ dokáže:

- spájať písmená,
- spájať slová pomocou spojovacích výrazov, napr. „a“, „alebo“.

6. Komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Receptívne činnosti a stratégie

Rozvoj počúvania s porozumením sa pri vyučovaní cudzieho jazyka v primárnom stupni vzdelávania považuje za kľúčový.

Žiak počúva rôzne dialógy, texty, príbehy a pod. v talianskom jazyku, ktoré potom ako modely imituje a používa v rozličných situáciách. Vnímanie a porozumenie zvukovej podoby jazyka je východiskom pre rozvoj ostatných komunikačných činností a stratégií. Osvojenie si zvukovej podoby jazyka predchádza osvojeniu si jeho písomnej podoby.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- identifikovať známe slová,
- identifikovať najzákladnejšie slovné spojenia a veľmi jednoduché vety týkajúce sa jeho osoby a oblasti jeho záujmov,
- porozumieť najzákladnejším slovným spojeniam a veľmi jednoduchým vetám, ktoré sa týkajú jeho osoby a oblasti jeho záujmov,
- porozumieť jednoduchým pokynom k práci na vyučovacej hodine,
- porozumieť jednoduchým pokynom ako sa orientovať,
- porozumieť jednoduchým otázkam na známe témy,
- porozumieť hlavnej myšlienke vypočutého jednoduchého textu za predpokladu, že je hovorený zreteľne, je starostlivo artikulovaný a porozumenie je podporené vizuálnymi podnetmi.

Čítanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- identifikovať hlásky,
- vyhľadávať známe slová a základné slovné spojenia,
- porozumieť a zapamätať si jednoduché slová a vety na známe témy,
- prečítať a porozumieť jednoduché pokyny k práci na vyučovacej hodine,
- porozumieť hlavnej myšlienke jednoduchého textu na známu tému,
- porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom, napr. na plagátoch, pohľadniciach.

Produktívne činnosti a stratégie

Ústny prejav – výkonový štandard

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- pozdraviť sa,
- predstaviť sa,
- opýtať sa ľudí, ako sa majú,
- klásť jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov,
- odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov, napr. o sebe, o svojej rodine, o kamarátoch,
- porozumieť a riadiť sa krátkymi a jednoduchými pokynmi,
- vyjadriť, čo má a čo nemá rád,
- používať čísla, základné číslovky, údaje o cenách a čase,
- porozumieť časovým údajom v rámci denného režimu, týždňa, mesiaca a roka,
- jednoduchým spôsobom opísať seba, svoj domov, školu, spolužiakov,
- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom s partnerom v krátkom dialógu na známe témy.

Písomný prejav – výkonový štandard

Písanie sa začína nacvičovať pomocou aktivít, v ktorých žiak odpisuje alebo dopĺňa písmená, slová, neskôr krátke vety a nakoniec aj krátke, jednoduché odseky, pričom má k dispozícii správny vzor.

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- správne napísať všetky písmená abecedy,
- správne odpísať slová, krátke vety,
- napísať vlastné meno, adresu, vek, dátum narodenia,
- napísať krátky pozdrav a pohľadnicu.

7. Prehľad spôsobilostí a funkcií jazyka pre úroveň A1 až B2

Spôsobilosti a funkcie komunikácie stanovené **pre úrovne A1 až B2** podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky uvádza nasledujúca tabuľka (BEACCO, J.-C., BOUQUET, S., PORQUIER, R., 2004, s.63-66).

V rámci primárneho vzdelávania sa v cudzích jazykoch rozvíjajú iba spôsobilosti a funkcie špecifikované v časti obsahový štandard, v súlade s výkonovým štandardom v cudzom jazyku pre žiakov mladšieho školského veku.

Spôsobilosti	Funkcie
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Rozlúčiť sa Poďakovať a vyjadriť svoje uznanie
2. Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť (trvať na niečom) Začleniť informáciu Odpovedať na žiadosť

3. Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas) Opraviť (korigovať)
4. Vyjadriť svoj názor	Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoj súhlas Vyjadriť svoj nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupeň istoty
5. Vyjadriť svoju vôľu	Vyjadriť svoje želania/túžby Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)
6. Vyjadriť svoju schopnosť	Vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia Vyjadriť neznalosť Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vnímať a prejavovať svoje city	Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, sklúčenosť Vyjadriť sympatie Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvalu
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, postťažovať si Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Získať povolenie, súhlas Dať súhlas, povoliť niečo Odmietnuť Zakázať Vzoprieť sa proti zákazu/Spochybníť zákaz Sľúbiť
12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	Obviniť, obviniť sa, priznať sa Ospravedlniť sa Odmietnuť obvinenie Vyčítať
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo Vyjadriť nezáujem
14. Ponúknuť a reagovať na ponuku	Žiadať od niekoho niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonal

	<p>Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného) Navrhnuť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh niekoho iného</p>
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	<p>Varovať pred niekým/niečím Poradiť Dodat' odvalu/Podporiť Adresovať niekomu svoje želanie</p>
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	<p>Spomenúť si na niečo/niekoho Vyjadriť, že som na niečo/niekoho zabudol Pripomenúť Kondolovať Gratulovať</p>
17. Reagovať pri prvom stretnutí	<p>Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať</p>
18. Viest' korešpondenciu	<p>Viest' korešpondenciu Zčať list Ukončiť list</p>
19. Telefonovať	<p>Zčať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor</p>
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	<p>Zčať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore</p>
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku	<p>Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky) Oboznámiť s obsahom/osnovou Rozviesť tému a osnovu Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť svoj výklad</p>
22. Obohatiť / Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku	<p>Podčiarknuť / dať do pozornosti Odbočiť od témy (digresia) Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať</p>
23. Zúčastniť sa na diskusii / Argumentovať	<p>Navrhnuť novú tému / nové body diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme / k bodu diskusie</p>
24. Presvedčiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené	<p>Presvedčiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia Presvedčiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadať o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia Nahradíť zabudnuté/neznáme slovo Hľadať slovo/vetu Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru</p>
25. Porozprávať niečo	<p>Rozprávať príbeh Zčať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť príbeh, historku</p>

8. Obsahový štandard

ABILITÀ 1 : « INIZIARE IL DISCORSO SECONDO LA SITUAZIONE COMUNICATIVA »

Spôsobilosť č. 1: « Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Iniziare il discorso secondo la situazione comunicativa <i>Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou</i>	Salutare <i>Pozdraviť</i>	Ciao mamma / papà! - Buongiorno signora / bambini.	Intonácia, prízvuk, výslovnosť
	Ringraziare <i>Podakovať sa</i>	- Grazie.	
	Congedarsi <i>Rozlúčiť sa</i>	- Ciao, arrivederci!	

ABILITÀ 2 : « COMPRENDERE DOMANDE E DARE INFORMAZIONI »

Spôsobilosť č. 2: « Vypočúť si a podať informácie »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Comprendere domande e dare informazioni <i>Vypočúť si a podať informácie</i>	Chiedere informazioni <i>Informovať sa</i>	- Quanti anni hai? - Ho ... anni. - Perché? - Dov'è...? - Quando...? - Di dove sei? - Sono slovacco, sono di...	Časovanie sloviac <i>avere, essere</i> – sing., prítomný čas Intonácia opytovacej vety Príslovky času a miesta

ABILITÀ 3 : « SCEGLIERE TRA LE POSSIBILITÀ OFFERTE »

Spôsobilosť č. 3: « Vybrať si z ponúknutých možností »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Scegliere tra le possibilità offerte <i>Vybrať si z ponúknutých možností</i>	Identificare <i>Identifikovať</i>	Chi è? - È mio fratello /mia sorella. - E quello? - È tua questa penna? - Sì, è mia. - Che cos'è? - È un / una... Ha i capelli lunghi.	Neurčitý člen un/una Určitý člen il/la Privlastňovacie zámená mio/mia, tuo/tua, suo/sua

	Descrivere <i>Opísať</i>	È bello... (Di) che colore è...? È rosso... -Qual' è ...?	Prídavné mená
--	-----------------------------	--	---------------

ABILITÀ 4 : « ESPRIMERE LA PROPRIA OPINIONE »

Spôsobilosť č. 4: « Vyjadriť svoj názor »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Esprimere la propria opinione <i>Vyjadriť svoj názor</i>	Esprimere la propria opinione <i>Vyjadriť svoj názor</i>	La stanza è piccola / grande. Il tavolo è rotto. Di che colore è il libro ? - Il libro è rosso. Che cosa c'è nella tua classe? - Nella mia classe ci sono pochi tavoli.	Množné číslo pravidelných podstatných mien zakončených na -o / -a

ABILITÀ 5 : « ESPRIMERE LA PROPRIA VOLONTÀ »

Spôsobilosť č. 5: « Vyjadriť svoju vôľu »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Esprimere la propria volontà <i>Vyjadriť svoju vôľu</i>	Esprimere desideri e speranze <i>Vyjadriť svoje želania/túžby</i> <i>Vyjadriť pocity</i>	- Che cosa vuoi? - Voglio un animale. - Che cos' hai? - Ho sete/ fame/ freddo/ caldo/ sonno.	Opytovacie zámená Prítomný čas slovesa <i>volere</i> , prvé tri osoby jednotného čísla

ABILITÀ 6 : « ESPRIMERE LA PROPRIA CAPACITÀ »

Spôsobilosť č. 6: « Vyjadriť svoju schopnosť »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Esprimere la propria capacità <i>Vyjadriť svoju schopnosť</i>	Esprimere capacità di fare qualcosa <i>Vyjadriť svoju schopnosť vykonať</i> <i>nejakú činnosť</i>	Posso leggere. So scrivere.	Posso + proposizione So+ proposizione

ABILITÀ 7 : « SENTIRE E DIMOSTRARE I PROPRI SENTIMENTI E SENSAZIONI »

Spôsobilosť č. 7: « Vnímať a prejavovať svoje city »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Sentire e dimostrare i propri sentimenti e sensazioni <i>Vnímať a prejavovať svoje city</i>	Esprimere gioia <i>Vyjadriť radosť z niečoho</i>	Benissimo! Perfetto!	Intonácia pri vyjadrení radosti / sklamaní
	Esprimere tristezza <i>Vyjadriť smútok</i>	Sono triste. Va male.	

ABILITÀ 8 : « ESPRIMERE ASPETTATIVE E REAGIRE »

Spôsobilosť č. 8: « Vyjadriť očakávania a reagovať na ne »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Esprimere aspettative e reagire <i>Vyjadriť očakávania a reagovať na ne</i>	Esprimere speranza <i>Vyjadriť nádej</i>	Spero.	Opakovanie slovies avere, essere
	Esprimere delusione <i>Vyjadriť sklamanie</i>	- Che cos' hai? - Sono triste. Peccato.	
	Esprimere timore, paura, preoccupazione <i>Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu</i>	Ho paura.	
	Assicurare <i>Ubezpečiť</i>	Certo, sicuro	
	Esprimere sollievo <i>Vyjadriť úľavu</i>		
	Esprimere soddisfazione <i>Vyjadriť spokojnosť</i>	Va bene.	
	Esprimere insoddisfazione <i>Vyjadriť nespokojnosť, post'ážovať si</i>	Non va bene. Non mi piace... Non faccio... Non voglio...	Slovesný zápor

	<p>Constatare contentezza/scontentezza di qualcuno con qualcuno/qualcosa</p> <p><i>Zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niečím/niekým</i></p>	<p>Sei d'accordo?</p> <p>Ti piace...?</p>	
--	---	---	--

ABILITÀ 9 : « PARLARE DEI PROPRI HOBBY ED ESPRIMERE I PROPRI GUSTI »

Spôsobilosť č. 9: « Predstaviť svoje záľuby »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
<p>Parlare dei propri hobby ed esprimere i propri gusti</p> <p><i>Predstaviť svoje záľuby</i></p>	<p>Esprimere che cosa mi piace, che cosa preferisco</p> <p><i>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči</i></p>	<p>-Che cosa ti piace?</p> <p>-Mi piace / non mi piace</p> <p>- A colazione bevo / mangio...</p> <p>- Vuoi ancora?</p> <p>- Sì, grazie. / No, preferisco...</p>	<p>Sloveso <i>piacere</i> v prítomnom čase</p>
	<p>Esprimere chi/che cosa non mi piace</p> <p><i>Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád</i></p>	<p>- Non mi piace questo libro.</p>	<p>Zápor slovesa <i>piacere</i></p> <p>Ukazovacie zámená</p>

ABILITÀ 11 : « ISTITUIRE E ACCETTARE REGOLE O OBBLIGHI »

Spôsobilosť č. 11: « Stanoviť a prijať pravidlá alebo povinnosti »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
<p>Istituire e accettare regole o obblighi</p> <p><i>Stanoviť a prijať pravidlá alebo povinnosti</i></p>	<p><i>Vyjadriť príkaz/zákaz</i></p>	<p>Leggi/ scrivi con la matita/ cancella con la gomma/ ascolta/ ripeti la parola/ guarda/ alzati/ siediti/ vieni qui/ stai seduto/ apri il libro/ chiudi la porta/ vai alla lavagna ...</p> <p>- Ho capito/ non ho capito.</p>	<p>Jednoduchá veta.</p> <p>Poradie slov vo vete (podmet/ přísudok/ predmet)</p>

ABILITÀ 13 : « REAGIRE AD UNA STORIA O AVVENIMENTO»

Spôsobilosť č. 13: « Reagovať na príbeh alebo udalosť »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Reagire ad una storia o avvenimento <i>Reagovať na príbeh alebo udalosť</i>	Esprimere interesse per qualcosa <i>Vyjadriť záujem o niečo</i>	- Mi interesse ... - Mi interessa ...	Intonácia pri vyjadrení záujmu
	Esprimere sorpresa <i>Vyjadriť prekvapenie</i>	- Davvero? - Veramente?	Intonácia pri vyjadrení prekvapenia

ABILITÀ 14 : « OFFRIRE QUALCOSA E REAGIRE AD UN'OFFERTA »

Spôsobilosť č. 14: « Ponúknuť a reagovať na ponuku »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Offrire qualcosa e reagire ad un'offerta <i>Ponúknuť a reagovať na ponuku</i>	Chiedere qualcosa a qualcuno <i>Žiadať od niekoho niečo</i>	- Per favore ... - Per favore, puoi ripetere? - Mi dai per favore un / una ...	Sloveso <i>potere</i> v prítomnom čase
	Rispondere alla richiesta <i>Odpovedať na žiadosť</i>	- Sì, d'accordo. - Non posso. No. Mi dispiace.	Intonácia pri vyjadrení súhlasu / nesúhlasu
	Proporre a qualcuno di fare qualcosa <i>Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal</i>	- Tu vuoi...?	Sloveso <i>volere</i> v prítomnom čase
	Proporre a qualcuno di fare qualcosa insieme <i>Navrhnuť niekomu vykonať niečo spoločne</i>	- Vieni con noi? - Posso giocare con voi? - Vuoi giocare insieme a me? - Giochi?	Osobné zámená v množnom čísle – noi, voi, loro
	Offrire aiuto <i>Ponúknuť pomoc</i>	Posso ...	Výslovnosť zdvojených spoluhások
	Rispondere alla proposta di qualcuno <i>Odpovedať na návrh niekoho iného</i>	Sì, d' accordo. No, grazie	Viazanie/ elízia

ABILITÀ 15 : « REAGIRE A QUALCOSA CHE DOVREBBE SUCCEDERE IN FUTURO »

Spôsobilosť č. 15: « Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
<p>Reagire a qualcosa che dovrebbe succedere in futuro</p> <p><i>Reagovať na niečo, čo sa má udiat' v budúcnosti</i></p>	<p>Avvisare qualcuno <i>Varovať pred niekým/niečím</i></p>	<p>Attenzione! Guarda</p>	
	<p><i>Blahoželať</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Quando e il tuo compleanno? - Il mio è il 31 gennaio – dicembre. <p>Buon Compleanno. Tanti auguri (a te)!</p>	<p>Indikácia času Názvy dní a mesiacov</p>

ABILITÀ 16 : « REAGIRE A QUALCOSA CHE È SUCCESSO NEL PASSATO »

Spôsobilosť č. 16 : « Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
<p>Reagire a qualcosa che è successo nel passato</p> <p><i>Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti</i></p>	<p><i>Vyjadriť, že som na niekoho/niečo zabudol</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ho dimenticato di fare ... - Ricordi 	<p>Opakovanie slovies a známej slovnej zásoby</p>

ABILITÀ 17 : « REAGIRE AL PRIMO INCONTRO »

Spôsobilosť č. 17: « Reagovať pri prvom stretnutí »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Reagire al primo incontro <i>Reagovať pri prvom stretnutí</i>	Presentare qualcuno <i>Predstaviť niekoho</i>	- Come ti chiami? - Chi è lui? - Come si chiama lui? - Lui è Carlo. / Si chiama Carlo. - Come si chiama lei? - Lei è Angela. / Si chiama Angela.	Opytovacie vety Opytovacie zámená
	Presentarsi <i>Predstaviť sa</i>	- Io sono ... e tu chi sei? - Mi chiamo Simona. / Sono Simona. / Il mio nome è Simona.	Indikatív slovesa <i>chiamarsi</i> , prítomný čas, sing. Osobné zámená v sing. io, tu, lui, lei
	Rispondere alla presentazione di qualcuno <i>Reagovať na predstavenie niekoho</i>	- Piacere.	Zdvorilostné frázy
	Dare il benvenuto a qualcuno <i>Privítať</i>	- Benvenuto/benvenuti! - Entra! Entri !	

ABILITÀ 18 : « CARTEGGIARE »

Spôsobilosť č. 18: « Viesť korešpondenciu »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Carteggiare <i>Viesť korešpondenciu</i>	Iniziare un messaggio <i>Začať krátku správu</i>	Caro/cara/cari/care ... Gentile ...	Rod a číslo prídavných mien a privlastňovacích zámien Pravidlá korešpondencie
	Concludere un messaggio <i>Ukončiť krátku správu</i>	Ti bacio ! A presto Tuo/a ... Saluti e baci.	

ABILITÀ 19 : « TELEFONARE »

Spôsobilosť č. 19: « Telefonovať »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Telefonare <i>Telefonovať</i>	Cominciare la telefonata <i>Začať telefonický rozhovor</i>	Il mio numero è ... C'è tua madre...	<i>Essere + ci</i> Číslovky Základné pravidlá telefonovania
	Terminare la telefonata <i>Ukončiť telefonický rozhovor</i>	Ciao. A presto.	Nácvik plynulej komunikácie (počúvanie s porozumením, ústny prejav) Opakovanie správnej a zreteľnej výslovnosti

ABILITÀ 24 : « ASSICURARSI CHE LE PROPRIE PAROLE SIANO STATI CAPITI »

Spôsobilosť č. 24: « Uistiť sa v rozhovore, že moje slová boli pochopené »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Assicurarsi che le proprie parole siano stati capiti <i>Uistiť sa v rozhovore, že moje slová boli pochopené</i>	Assicurarsi che i partecipanti della comunicazione abbiano capito la mia dichiarazione <i>Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia</i>	È chiaro? Va bene? Hai capito?	Opytovacie vety – intonácia a prízvuk vety
	Assicurarsi che ho capito bene quello che era stato detto <i>Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané</i>	Puoi ripetere? Come si scrive il tuo nome? Ci-a-erre-elle-o.	Abeceda, vyhláskovanie mena Správna artikulácia a výslovnosť

ABILITÀ 25 : « RACCONTARE QUALCOSA »

Spôsobilosť č. 25: « Porozprávať niečo »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
<p>Raccontare qualcosa <i>Porozprávať niečo</i></p>	<p>Raccontare una storia semplice <i>Porozprávať jednoduchý príbeh</i></p>		<p>Minulý čas – 3. osoba Ústny prejav</p> <p>Výslovnosť, viazanie, intonácia, prízvuk, tempo reči</p> <p>Vyjadrenie času, Názvy dní a mesiacov</p>

Časti komunikačné jazykové kompetencie; obsahový štandard upravené podľa:

BETÁKOVÁ a kol. *PEDAGOGICKÁ DOKUMENTÁCIA z talianskeho jazyka, úroveň A1.*

Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2009. ISBN 978-80-89225-68-2.

9. Témy pre komunikačnú úroveň A1.1+:

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje

Rodina - vzťahy v rodine

Domov a bývanie

Môj dom/byt

Domov a jeho okolie

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo

Fyzické charakteristiky

Doprava a cestovanie

Dopravné prostriedky

Vzdelávanie

Škola a jej zariadenie

Učebné predmety

Človek a príroda

Zvieratá

Počasie

Rastliny

Voľný čas a záľuby

Záľuby

Stravovanie

Zdravé stravovanie

Jedlá

Multikultúrna spoločnosť

Cudzie jazyky

Rodinné sviatky

Zbližovanie kultúr

Obliekanie a móda

Základné druhy oblečenia

Šport

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne

Obchody

Obchody a nakupovanie

Krajiny, mestá a miesta

Moja krajina a moje mesto

Vzory

Dieťa a jeho vzory

10. Postup pri rozvíjaní komunikačných jazykových kompetencií

Počúvanie s porozumením a ústny prejav ako primárna činnosť

V počiatočných etapách je vyučovanie cudzieho jazyka zamerané na nácvik správnej výslovnosti, budovanie aktívnej slovnej zásoby a komunikačných kompetencií. Rozvíjajú sa receptívne činnosti: *počúvanie* ako jazykový vzor a zdroj jazykových prostriedkov a produktívne činnosti, *ústny prejav*, v ktorom dôležitú úlohu zohráva reprodukčná fáza - rôzne druhy opakovania. Na začiatku výučby musia žiaci veľa počúvať. Každá cudzojazyčná rečová činnosť učiteľa by mala byť sprevádzaná jeho neverbálnymi komunikačnými prejavmi (mimika, gestikulácia, názorný, napr. obrázkový materiál), mala by byť motivujúca, aby žiaci radi počúvali. Ústny prejav žiakov sa na tomto stupni realizuje väčšinou imitatívnou formou (opakovanie jazykových štruktúr, alebo len jednotlivých slov).

Začiatky čítania a písania

Počiatočný kontakt s písomnou formou cudzieho jazyka je vizuálny. Vychádza zo slovnej zásoby, ktorú si žiaci osvojili prostredníctvom počúvania. Nácvik čítania s porozumením má byť odstupňovaný - obrázky, slová, slovné spojenia, krátke vety.

V počiatočnej fáze *čítania* žiaci čítajú slová, ktoré si už osvojili (rozumejú im po vypočutí, vedia ich vyslovovať, poznajú ich konkrétny význam). V prvej etape sa vytvára asociácia medzi zvukovou / hovorenou podobou slova a konkrétnou predstavou jeho významu (napr. obrázok). V začiatkoch čítania je k tejto predstave priradená písomná podoba slova a žiak ho číta s naučenou správnou výslovnosťou a s porozumením. Žiaci pokračujú v čítaní slovných spojení a jednoduchých viet.

Žiaci začínajú *písať* po nácviku čítania slov, resp. po fáze vizuálneho kontaktu s písomnou podobou známych slov. Písanie sa najskôr obmedzuje na odpisovanie slov. Pri písaní slovných spojení a jednoduchých viet pracujú žiaci pomocou modelového textu. Nácvik čítania a písania v cudzom jazyku musí byť veku primeraný a postupný, čo sa týka obsahu aj nárokov na žiaka.

11. Hodnotenie

V počiatočnej fáze učenia sa cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní má hodnotenie žiakov predovšetkým motivačnú a formatívnu funkciu.

Obsah hodnotenia

Počúvanie s porozumením: hodnotia sa rôzne čiastkové spôsobilosti - rozlišovanie a porovnávanie hlások, slabík a slov, porovnávanie významu viet na základe ich intonácie. Úlohy vhodné pre žiakov tohto veku sú také, ktoré im umožňujú demonštrovať pochopenie prostredníctvom neverbálnych prostriedkov (označovanie a spájanie obrázkov, vyfarbovanie, kreslenie).

Ústny prejav: úlohy, ktoré sú určené na hodnotenie ústneho prejavu, musia byť realistické, zmysluplné. Žiacke prehovory v cudzom jazyku sa nemajú hodnotiť izolovane, ale majú byť vnímané v kontexte situácie. Dôraz sa kladie na splnenie komunikačného zámeru. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať správnej výslovnosti a náležitej intonácii.

Čítanie s porozumením: hodnotia sa čiastkové spôsobilosti čítania (napr. rozlišovanie a porovnávanie písomnej formy slov, hľadanie konkrétnych slov alebo informácií v texte, čítanie krátkych textov s porozumením).

Písaný prejav: úlohy určené na hodnotenie písania by mali odzrkadľovať aktivity v triede. Žiaci odpisujú slová a krátke vety, neskôr aj krátke odseky; nakoniec píšú vlastné vety a krátke odseky. Úlohy musia byť autentické a pre žiakov zaujímavé (napísanie zoznamu potravín, ktoré treba kúpiť, napísať krátke vety o sebe a pod.).

Spôsoby hodnotenia:

- **Hodnotenie učiteľom: ústnou formou alebo písomnou formou:** ich cieľom je ohodnotiť vedomosti žiaka a jeho spôsobilosti, pomáhať učiteľom aj žiakom monitorovať pokrok žiaka v učení. Forma a obsah hodnotenia by mali reflektovať skúsenosti detí z vyučovania (typy úloh sú žiakom známe z vyučovacieho procesu).
- **Hodnotenie spolužiakmi:** má mať motivačnú funkciu, viesť žiakov k väčšej vzájomnej tolerancii a naučiť ich všímať si pozitíva práce spolužiakov, čo môže pozitívne ovplyvniť atmosféru v triede, pretože žiaci sa učia rešpektovať jeden druhého.
- **Sebahodnotenie:** rozvíja kognitívne spôsobilosti žiaka, ako je napríklad monitorovanie vlastného pokroku v učení, uvedomovanie si svojich schopností, štýlov učenia a kladenia si vlastných cieľov. Proces hodnotenia prebieha zo začiatku v materinskom jazyku. Medzi najčastejšie metódy sebahodnotenia patria: portfólio, dotazníky, rozhovory s učiteľom a denníky. Portfólio obsahuje sebahodnotiace záznamy, hodnotenie učiteľom a zbierku prác, ktoré žiak vytvorí počas určitého obdobia. Súčasťou portfólia môžu byť písomné práce, kresby, projekty, výsledky testov a pod., ktoré si do portfólia vyberá žiak podľa vlastného uváženia.

Použitá literatúra

- BEACCO, J.-C. *Les Dimensions culturelles des enseignements de langue*, Paris: Hachette éducation, 2000.
- BEACCO, J.-C., BOUQUET, S., PORQUIER, R. *Niveau B2 pour le français (utilisateur /apprenant indépendant) – Un Référentiel*. Paris: Didier, 2004.
- BEACCO, J.-C., DE FERRARI, M., LHOÏTE, G. *Niveau A1.1 pour le français (Publics adultes peu francophones, scolarisés, peu ou non scolarisés) – Référentiel et certification (dilf) pour les premiers acquis en français*. Paris: Didier, 2005.
- BÉRARD, É. *Grammaire du français comprendre, réfléchir, communiquer (Niveaux A1/A2 du Cadre européen)*. Paris: Didier, 2005.
- BETÁKOVÁ, A. a kol. *PEDAGOGICKÁ DOKUMENTÁCIA z talianskeho jazyka, úroveň A1*. 2009. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2009. 41 s. ISBN 978-80-89225-68-2.
- BUTAŠOVÁ, A. a kol. *Koncepcia vyučovania cudzích jazykov v základných a stredných školách*. Bratislava: ŠPÚ, 2007. ISBN 978-80-89225-31-6.
- BUTAŠOVÁ, A. a kol. *Učenie sa, vyučovanie a hodnotenie cudzích jazykov v terminologickom rámci. Slovník termínov k Spoločnému európskemu referenčnému rámcu pre jazyky*. Bratislava, 2010. 141 s. ISBN 978-80-223-2919-4.
- EURÓPSKA KOMISIA *Akčný plán 2004 – 2006*. Brusel. 2003.
- KOLLÁRIKOVÁ, Z.; PUPALA, B. *Predškolská a elementárna pedagogika*. Portál, 2001. 456 s. ISBN 80-7178-585-7.
- LITTLE, D.; PERCLOVÁ, R. *Európske jazykové portfólio. Príručka pre učiteľov a školiteľov*. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2002. ISBN 80-857652-8.
- LOJOVÁ G., KOSTELNÍKOVÁ M. (eds.) *ELT in primary education*. Bratislava 2008. 158 s. ISBN 978-80-89225-66-8.
- PRŮCHA J. *Moderní pedagogika*. Portál 1997 496 s. ISBN 80-7178-170-3.
- RIES, L.; KOLLÁROVÁ, E. (eds.) *Svet cudzích jazykov DNES. Inovačné trendy v cudzojazyčnej výučbe*. DIDAKTIS, 2004. 188 s. ISBN 80-89160-11-5.
- Slovensko-anglicko-francúzsko-nemecký slovník termínov k Spoločnému európskemu referenčnému rámcu pre jazyky*. Bratislava: ŠPÚ, 2009. 234 s. ISBN 978-80-89225-71-2.
- Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, učenie sa, vyučovanie, hodnotenie*. Bratislava: ŠPÚ, 2006. 252 s. ISBN 80-58756-93-5.
- WIDLOCK, B. a kol. *Norimberské odporúčania pre včasnú výučbu cudzích jazykov*. München: Goethe Institut e.V., 2010. 39 s. ISBN 978-3-939670-38-4.

Prílohu ŠVP ISCED 1 z talianskeho jazyka zostavili:

PaedDr. Katarína Bockaničová

Mgr. Darina De Jaegher

PhDr. Denisa Ďuranová

PhDr. Eva Farkašová, CSc.

Mgr. Sabína Hoangová

PaedDr. Júlia Kiššová, PhD.

Ing. Beáta Menzlová